

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/D2026-86-165>

УДК 338.48:351.78

БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

SECURITY ASPECTS OF THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE STATE'S TOURISM POLICY

Смесова Вікторія Леонідівнадоктор економічних наук, професор,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0444-4659>**Бессонова Анна Володимирівна**доктор філософії,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4747-1187>**Язіна Вікторія Анатоліївна**кандидат економічних наук,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8695-3456>**Smiesova Viktoriia, Bessonova Anna, Yazina Viktoriia**
Dnipro University of Technology

У статті досліджено безпекові аспекти формування і розвитку туристичної політики держави в умовах сучасних глобальних викликів. Визначено основні ризики, що впливають на функціонування туристичної сфери, зокрема воєнні, епідеміологічні, інформаційні, економічні та екологічні загрози. Обґрунтовано необхідність інтеграції безпекових механізмів у систему державного управління туризмом. Визначено, що забезпечення безпеки туристичної сфери потребує системного поєднання нормативно-правових, організаційних, цифрових та міжнародних механізмів управління. Проаналізовано основні безпекові ризики розвитку туристичної політики держави та встановлено їх вплив на рівень туристичної активності, стійкість туристичного ринку та конкурентоспроможність туристичних дестинацій. Доведено, що комплексний підхід до забезпечення безпеки сприяє підвищенню стійкості туристичної сфери та конкурентоспроможності держави.

Ключові слова: туристична політика, безпека туризму, туристичні ризики, державне управління, цифрова безпека, сталий розвиток, туристична інфраструктура.

The article examines the security aspects of the formation and development of the state's tourism policy in the context of increasing global risks and the transformation of the international tourism environment. It is substantiated that the modern tourism sector is characterized by high sensitivity to military, epidemiological, economic, informational and environmental threats, which directly affect tourist mobility, investment attractiveness, the international image of the state and the stability of the functioning of the tourism infrastructure. It is established that the security component is gradually becoming one of the basic components of the state tourism policy and determines the strategic directions of the development of the tourism sector. In the process of research, the essence of security in the tourism sector as a complex category covering physical, informational, economic, social and environmental dimensions was considered. It was determined that ensuring the security of the tourism sector requires a systematic combination of regulatory, organizational, digital and international management mechanisms. The main security risks of the development of the state's tourism policy were analyzed and their impact on the level of tourist activity, the stability of the tourism market and the competitiveness of tourist destinations were established. Particular attention was paid to the issues of digitalization of the tourism sector and the information and cyber risks associated with it. The need to develop digital security systems, protect personal data and ensure the stability of the functioning of tourist information platforms was substantiated. It was proven that modern tourism policy should focus not only on responding to crisis situations, but also on the formation of preventive risk management mechanisms and increasing the adaptability of the tourism system. As a result of the study, promising areas for improving the state's tourism policy were identified, including the development of international cooperation, the implementation of international security standards,

strengthening interinstitutional interaction, supporting sustainable development and the formation of an inclusive tourism environment. It was proven that the comprehensive integration of security mechanisms into the system of state tourism management creates conditions for increasing the stability of the tourism sector, strengthening international trust and ensuring the long-term development of the tourism industry.

Keywords: tourism policy, tourism security, tourism risks, public administration, digital security, sustainable development, tourism infrastructure.

Постановка проблеми. Розвиток туристичної сфери відбувається в умовах зростання глобальних ризиків, геополітичної нестабільності, посилення безпекових викликів та трансформації міжнародного туристичного середовища. Туризм дедалі більше залежить не лише від економічних чи інфраструктурних чинників, а й від рівня безпеки держави, здатності органів влади забезпечувати захист туристів, стабільність функціонування туристичної інфраструктури та ефективно реагування на кризові ситуації. За таких умов безпековий компонент перетворюється на один із базових елементів формування та реалізації державної туристичної політики [1]. Сучасна туристична політика держави повинна враховувати широкий спектр загроз: від воєнних і терористичних ризиків до кіберзагроз, епідеміологічних викликів, екологічних катастроф та криз у сфері міжнародної мобільності. Відсутність системного підходу до управління безпекою у сфері туризму може негативно впливати на туристичну привабливість держави, рівень міжнародної довіри та конкурентоспроможність на світовому туристичному ринку.

В сучасних умовах безпекові аспекти туристичної політики виходять за межі традиційного забезпечення фізичної безпеки туристів. Йдеться також про інформаційну безпеку, захист персональних даних, стандарти якості туристичних послуг, страхування ризиків, кризове управління та забезпечення стійкості туристичної інфраструктури [2]. Саме тому формування ефективної державної туристичної політики потребує інтеграції безпекових механізмів у систему стратегічного управління туристичною сферою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика формування та розвитку туристичної політики держави в умовах сучасних безпекових викликів активно досліджується у вітчизняній науковій літературі. Теоретичні та організаційні засади державного регулювання туристичної сфери розглядають Транченко Л.В. [1], Плотнікова М.Ф., Якобчук В.П., Ходаківський Є.І. та ін. [4]. Питання управління туристичними дестинаціями в умовах глобальних трансформацій досліджують Гайворонська І.Ю.,

Масленніков О.Є. та Гладуніна К.Ю. [2], а безпекові аспекти інноваційного розвитку туризму – Трусова Н. та Цвілий С. [3]. Значну увагу науковці приділяють впливу пандемічних, воєнних та геополітичних факторів на туристичну сферу, що висвітлено у працях Кирилук І.М. та Чвертко Л. [6], Бригілевич Г. і Мальської М. [7], Барвінок Н. [11], Бащак М.М. [13]. Окремий напрям досліджень пов'язаний із питаннями безпеки у сфері туризму та рекреації, які проаналізовано у роботі Кожухівської Р.Б. та Тимчук С.В. [12].

Поряд із цим у сучасних дослідженнях зростає увага до цифровізації, інклюзивності та забезпечення конкурентоспроможності туристичної сфери. Проблеми кризового управління та забезпечення якості туристичних послуг досліджує Бондаренко Л.А. [8], інноваційні інструменти стратегічного управління туристичними дестинаціями – Матвійчук Л., Жадько О. та Штанько О. [9]. Водночас недостатньо дослідженими залишаються питання комплексної інтеграції безпекових механізмів у систему державної туристичної політики, розвитку превентивного управління ризиками та адаптації міжнародних стандартів безпеки до сучасних умов функціонування туристичної сфери.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблематика безпеки у туризмі активно досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями, однак питання комплексного врахування безпекових аспектів у процесі формування та розвитку туристичної політики держави потребують подальшого наукового опрацювання. Особливої уваги набуває необхідність адаптації міжнародного досвіду до сучасних умов функціонування туристичної сфери України.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження, результати якого викладені в даній статті, є дослідження безпекових аспектів формування і розвитку туристичної політики держави, визначення основних ризиків та обґрунтування напрямів удосконалення механізмів забезпечення безпеки у сфері туризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування туристичної політики

держави в сучасних умовах дедалі більше залежить від здатності забезпечувати безпечне функціонування туристичної сфери та ефективно реагувати на зовнішні й внутрішні виклики. Туризм як складова національної економіки характеризується високою чутливістю до політичної нестабільності, воєнних конфліктів, кризових ситуацій, епідеміологічних загроз та інших факторів ризику. Саме тому безпековий компонент поступово інтегрується до системи стратегічного управління туристичною галуззю та визначає підходи до формування державної туристичної політики. Формування туристичної політики держави у безпековому вимірі потребує системного підходу, що поєднує нормативно-правове регулювання, інституційне забезпечення, механізми моніторингу ризиків та кризове управління [3]. В цих умовах важливого значення набуває координація діяльності державних органів, туристичних підприємств, страхових компаній, правоохоронних структур та міжнародних організацій. Така взаємодія створює підґрунтя для підвищення стійкості туристичної сфери до кризових ситуацій та забезпечення безперервності туристичних процесів.

Суттєвий вплив на трансформацію туристичної політики також мають процеси цифровізації. Активне використання цифрових платформ, онлайн-бронювання, мобільних сервісів та інформаційних систем формує нові можливості для розвитку туризму, водночас підвищуючи рівень кіберризиків та інформаційних загроз. Як результат, безпекові механізми державної туристичної політики повинні охоплювати питання цифрової

безпеки, захисту інформації та забезпечення стабільності функціонування цифрової туристичної інфраструктури [4]. Безпекові аспекти формування туристичної політики держави (табл. 1) мають комплексний характер та охоплюють широкий спектр управлінських, економічних і соціальних механізмів.

Сучасний розвиток туристичної сфери супроводжується зростанням кількості ризиків, здатних впливати на стабільність функціонування туристичного ринку та ефективність реалізації державної туристичної політики. Безпекові виклики мають багатовірневий характер і охоплюють політичні, економічні, соціальні, інформаційні та екологічні фактори. У таких умовах державна туристична політика повинна формуватися з урахуванням постійного моніторингу ризиків та розроблення механізмів їх мінімізації. Одним із найбільш дестабілізуючих чинників для туристичної сфери залишаються воєнні та геополітичні ризики [8]. Політична нестабільність, воєнні конфлікти та загрози терористичного характеру суттєво впливають на міжнародну туристичну мобільність, рівень інвестиційної привабливості та формування позитивного туристичного іміджу держави. За таких умов безпековий фактор часто стає визначальним критерієм при виборі туристичних напрямів.

Відчутний вплив на розвиток туристичної політики здійснюють також епідеміологічні ризики, що особливо проявилось у період глобальної пандемії COVID-19. Кризові процеси продемонстрували високу залежність туристичної сфери від систем охорони здоров'я,

Таблиця 1

Основні безпекові аспекти формування туристичної політики держави

Безпековий аспект	Характеристика	Вплив на туристичну політику
Фізична безпека	Захист туристів та інфраструктури	Формування довіри до туристичного середовища
Інформаційна безпека	Захист даних та цифрових сервісів	Підвищення стабільності цифрового туризму
Економічна безпека	Страхування ризиків та фінансова стійкість	Зниження економічних втрат у кризових ситуаціях
Екологічна безпека	Захист природних ресурсів	Забезпечення сталого розвитку туризму
Соціальна безпека	Інклюзивність та доступність туристичних послуг	Розширення соціальної орієнтованості туризму
Кризова безпека	Реагування на надзвичайні ситуації	Підвищення адаптивності туристичної системи

Джерело: сформовано авторами на основі [5-7]

ефективності державного регулювання та здатності швидко адаптувати туристичну інфраструктуру до нових умов функціонування. Як результат, питання санітарної безпеки, страхування та кризового реагування стали невід'ємною складовою державної туристичної політики. Поряд із цим зростає роль інформаційних та цифрових ризиків [9]. Активний розвиток цифрових платформ і сервісів у туризмі супроводжується підвищенням загроз витоку персональних даних, кібератак, інформаційних маніпуляцій та технічних збоїв у роботі туристичних систем. Також не можна забувати про екологічні ризики, пов'язані зі зміною клімату, природними катастрофами, деградацією природних ресурсів та надмір-

ним туристичним навантаженням на окремі території. Такі процеси безпосередньо впливають на стійкість туристичних дестинацій та вимагають інтеграції принципів екологічної безпеки у систему туристичного управління [10].

Безпекові ризики мають комплексний характер та здійснюють багатовекторний вплив на розвиток туристичної політики держави, як наведено у таблиці 2. Їхнє врахування у системі стратегічного управління туристичною сферою створює передумови для підвищення стійкості туристичного ринку, підтримки конкурентоспроможності та забезпечення стабільного функціонування галузі в умовах сучасних викликів.

Таблиця 2

Вплив безпекових ризиків на розвиток туристичної політики держави

Вид ризику	Характеристика ризику	Прояв у туристичній сфері	Наслідки для розвитку туристичної політики
Воєнні та геополітичні ризики	Політична нестабільність, воєнні конфлікти, терористичні загрози	Обмеження туристичної мобільності, скорочення міжнародних потоків туристичних потоків	Погіршення туристичного іміджу держави, зниження інвестиційної привабливості, переорієнтація державної політики на кризове управління
Епідеміологічні ризики	Поширення інфекційних захворювань та пандемій	Карантинні обмеження, зниження туристичної активності, зміна форматів туристичних послуг	Необхідність посилення санітарних стандартів, розвитку медичного страхування та адаптації туристичної інфраструктури
Інформаційні та цифрові ризики	Кібератаки, витік персональних даних, інформаційні маніпуляції	Порушення роботи цифрових сервісів, зниження рівня довіри користувачів	Формування систем цифрової безпеки, удосконалення нормативного регулювання цифрового туризму
Екологічні ризики	Зміна клімату, природні катастрофи, деградація природних ресурсів	Руйнування туристичних об'єктів, скорочення туристичної привабливості регіонів	Посилення екологічної складової туристичної політики, розвиток сталого туризму
Соціальні ризики	Соціальна нестабільність, демографічні зміни, зростання соціальної напруги	Погіршення соціального середовища для туристів, зниження рівня сервісу	Необхідність розвитку інклюзивного та соціально орієнтованого туризму
Економічні ризики	Інфляційні процеси, фінансова нестабільність, скорочення доходів населення	Зниження попиту на туристичні послуги, скорочення внутрішнього туризму	Потреба у державній підтримці туристичної сфери та формуванні антикризових механізмів
Інфраструктурні ризики	Зношеність транспортної та туристичної інфраструктури	Погіршення якості туристичного обслуговування та логістики	Необхідність модернізації туристичної інфраструктури та розвитку безпечного туристичного середовища

Джерело: сформовано авторами на основі [11-13]

Стабільний розвиток туристичної сфери вимагає формування ефективної системи безпеки, здатної функціонувати в умовах постійної трансформації зовнішнього середовища. У сучасній практиці державного управління безпека у туризмі вже не обмежується лише реагуванням на надзвичайні ситуації. Вона поступово перетворюється на комплексний елемент туристичної політики, що охоплює стратегічне планування, цифрову трансформацію, міжнародну взаємодію та механізми підтримки стійкості туристичної інфраструктури. Базовим напрямом удосконалення туристичної політики є формування системи превентивного управління ризиками [14]. Такий підхід передбачає перехід від реагування на наслідки криз до їх прогнозування та попередження. Використання аналітичних платформ, систем моніторингу туристичних потоків і цифрових інструментів оцінювання ризиків дозволяє державним органам своєчасно виявляти потенційні загрози та оперативно адаптувати управлінські рішення до змін середовища.

Важливу роль у забезпеченні безпеки туристичної сфери відіграє розвиток інституційної взаємодії між державними структурами, туристичним бізнесом, страховими організаціями та міжнародними партнерами. Координація їх діяльності створює можливості для формування єдиного безпекового простору у сфері туризму, підвищення ефективності кризових комунікацій та забезпечення узгодженого реагування на ризикові ситуації. У результаті посилюється керованість туристичної системи та зростає рівень довіри до туристичного середовища держави [15]. Суттєве значення для розвитку сучасної туристичної політики має також впровадження міжнародних стандартів безпеки та якості туристичних послуг. Їх адаптація до національної системи управління сприяє гармонізації туристичної діяльності з міжнародними вимогами, підвищує рівень захисту туристів та формує більш конкурентоспроможне туристичне середовище. Поряд із цим міжнародні стандарти створюють основу для розвитку страхових механізмів, цифрової безпеки та систем сертифікації туристичних послуг.

В сучасних умовах забезпечення стійкості цифрової туристичної інфраструктури стає важливим фактором. Активне використання онлайн-сервісів, електронних платформ бронювання, мобільних застосунків та цифрових платіжних систем формує нові вимоги до

інформаційної безпеки. Захист персональних даних, протидія кіберзагрозам та забезпечення стабільності функціонування цифрових сервісів стають важливими складовими державної туристичної політики [16]. Крім того, ефективність безпекової політики у сфері туризму значною мірою залежить від рівня соціальної та екологічної відповідальності держави. Розвиток інклюзивного туристичного середовища, підтримка екологічно безпечного використання туристичних ресурсів, адаптація туристичної інфраструктури до потреб різних груп населення та дотримання принципів сталого розвитку формують основу для довгострокової стабільності туристичної галузі.

Висновки. Забезпечення безпеки у процесі реалізації туристичної політики держави потребує поєднання превентивних, цифрових, організаційних та міжнародних механізмів управління. Комплексне впровадження таких підходів створює передумови для підвищення стійкості туристичної сфери, зміцнення міжнародної довіри та забезпечення довгострокового розвитку туристичної галузі. Безпекові аспекти набувають визначального значення у процесі формування та розвитку туристичної політики держави. Сучасна туристична сфера функціонує в умовах високої динамічності зовнішнього середовища, що супроводжується посиленням геополітичних, епідеміологічних, економічних, інформаційних та екологічних ризиків. За таких умов ефективність державної туристичної політики дедалі більше залежить від здатності забезпечувати комплексний підхід до управління безпекою та формування стійкої туристичної системи.

Безпека у сфері туризму має багатоконпонентний характер і охоплює фізичний, інформаційний, економічний, соціальний та екологічний виміри, а безпекові механізми повинні інтегруватися у систему стратегічного управління туристичною сферою та враховувати особливості цифрової трансформації, міжнародної мобільності та кризового управління. Рівень безпеки безпосередньо впливає на туристичну привабливість держави, міжнародний імідж, інвестиційну активність та конкурентоспроможність туристичного ринку. Підвищення ефективності туристичної політики держави потребує розвитку механізмів моніторингу ризиків, удосконалення нормативно-правового забезпечення, впровадження міжнародних стандартів безпеки та посилення міжінституційної взаємодії. Перспективним напрямом розвитку державної

туристичної політики є інтеграція принципів сталого розвитку, інклюзивності та соціальної відповідальності у систему безпекового управління. Такий підхід сприяє формуванню

більш адаптивної, стійкої та конкурентоспроможної туристичної системи, здатної ефективно функціонувати в умовах сучасних глобальних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Транченко Л.В. Концептуальні положення державної політики розвитку туристичного комплексу України. *Академічні візії*. 2024. Вип. 28. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13745107>
2. Гайворонська І.Ю., Масленников О.Є., Гладуніна К.Ю. Теоретичні аспекти управління підприємствами туристичних дестинацій в умовах глобальних викликів. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2021. Том 20. Вип. 3(49). С. 143-159. DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.3\(49\).265757](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.3(49).265757)
3. Трусова Н., Цвілій С. Безпечний стан інноваційного розвитку туристичної індустрії в економічній системі держави. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-75>
4. Плотнікова М.Ф., Якобчук В.П., Ходаківський Є.І., Войтенко А.Б., Колеснікова М.С. Державна політика реалізації туристичного потенціалу України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 3. С. 102-112. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.3.102>
5. Бессонова А.В., Белобородова М.В., Машіка Г.В. Інклюзивний імператив туристичної політики у системі формування кадрового потенціалу рекреаційної сфери. *Наукові перспективи*. 2026. Вип. 3(69). С. 2314-2325. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3\(69\)-2314-2225](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3(69)-2314-2225)
6. Кирилук І.М., Чвертко Л. Безпекові аспекти розвитку туризму в умовах пандемії COVID-19. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Вип. 2(17). С. 178-189. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.17.178-189>
7. Бригілевич Г., Мальська М. Вплив міжнародного туризму на соціально-економічний розвиток України в умовах війни. *Věda a perspektivy*. 2022. Вип. 9(16). С. 50-59. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-9\(16\)-50-59](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-9(16)-50-59)
8. Бондаренко Л.А. Кризовий реінжиніринг бізнес-процесів як сучасний метод забезпеченні якості туристичних послуг. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. №1. С. 22-33. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/85.022>
9. Матвійчук Л., Жадько О., Штанько О. Особливості застосування інноваційних інструментів у стратегічному управлінні регіональними туристичними дестинаціями. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Вип. 8. С. 137-150. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-8-137-150>
10. Юхновська Ю. Вплив розвитку туристичної галузі на навколишнє середовище. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry*. 2021. Вип. 1-2(3-4). С. 25-33. DOI: [https://doi.org/10.24025/2708-4949.1-2\(3-4\).2021.241467](https://doi.org/10.24025/2708-4949.1-2(3-4).2021.241467)
11. Барвінок Н. Вплив глобальних безпекових факторів на розвиток міжнародного туризму в Україні. *Věda a perspektivy*. 2022. Вип. 4(11). С. 139-151. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-4\(11\)-139-151](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-4(11)-139-151)
12. Кожухівська Р.Б., Тимчук С.В. Безпекова діяльність у сфері туризму та рекреації в Україні: аналітичний огляд. *Економіка і суспільство*. 2023. Вип. 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-43>
13. Бащак М.М. Вплив геополітичної нестабільності на розвиток туризму. *Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі*. 2022. №5. С. 5-12. DOI: <https://doi.org/10.36477/tourismhospsee-5-1>
14. Безугла Л.С., Смесова В.Л., Бессонова А.В. Цифрові стратегії для підвищення конкурентоспроможності закладів гостинності. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 89. С. 224-230. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.89-39>
15. Гузар У.Є. Безпекові чинники розвитку індустрії гостинності регіону у післявоєнний період. *Підприємство і торгівля*. 2025. Вип. 46. С. 43-50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-46-5>
16. Герасименко Т., Омеляненко Д., Кувавіна В. Виклики та перспективи залучення інвестицій у туристичну сферу України в повоєнний період. *Управління змінами та інновації*. 2024. Вип. 12. С. 20-24. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-12-3>

REFERENCES:

1. Tranchenko, L.V. (2024). Kontseptualni polozhennia derzhavnoi polityky rozvytku turystychnoho kompleksu Ukrainy [Conceptual provisions of the state policy of development of the tourist complex of Ukraine]. *Akademichni vizii*, no. 28. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13745107> (in Ukrainian)

2. Haivoronska, I.Yu., Maslennikov, O.Ye., & Hladunina, K.Yu. (2021). Teoretychni aspekty upravlinnia pidpriemstvamy turystychnykh destynatsii v umovakh hlobalnykh vyklykiv [Theoretical aspects of management of tourist destination enterprises in the context of global challenges]. *Rynkova ekonomika: suchasna teoriia i praktyka upravlinnia*, vol. 20, no. 3(49), pp. 143–159. DOI: [https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.3\(49\).265757](https://doi.org/10.18524/2413-9998.2021.3(49).265757) (in Ukrainian)
3. Trusova, N., & Tsvilyi, S. (2022). Bezpechnyi stan innovatsiinoho rozvytku turystychnoi industrii v ekonomichnii systemi derzhavy [Safe state of innovative development of the tourism industry in the economic system of the state]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-75> (in Ukrainian)
4. Plotnikova, M.F., Yakobchuk, V.P., Khodakivskiy, Ye.I., Voitenko, A.B., & Kolesnikova, M.S. (2022). Derzhavna polityka realizatsii turystychnoho potentsialu Ukrainy [State policy of realizing the tourism potential of Ukraine]. *Investysii: praktyka ta dosvid*, no. 3, pp. 102–112. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.3.102> (in Ukrainian)
5. Bessonova, A.V., Bieloborodova, M.V., & Mashika, H.V. (2026). Inkluzyvnyi imperatyv turystychnoi polityky u systemi formuvannia kadrovoho potentsialu rekreatsiinoi sfery [Inclusive imperative of tourism policy in the system of formation of human resources potential of the recreational sphere]. *Naukovi perspektyvy*, no. 3(69), pp. 2314–2325. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3\(69\)-2314-2225](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3(69)-2314-2225) (in Ukrainian)
6. Kyrlyuk, I.M., & Chvertko, L. (2021). Bezpekovi aspekty rozvytku turyzmu v umovakh pandemii COVID-19 [Security aspects of tourism development in the context of the COVID-19 pandemic]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, no. 2(17), pp. 178–189. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.17.178-189> (in Ukrainian)
7. Bryhilevych, H., & Malska, M. (2022). Vplyv mizhnarodnoho turyzmu na sotsialno-ekonomichni rozvytok Ukrainy v umovakh viiny [The impact of international tourism on the socio-economic development of Ukraine in times of war]. *Věda a perspektyvy*, no. 9(16), pp. 50–59. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-9\(16\)-50-59](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-9(16)-50-59) (in Ukrainian)
8. Bondarenko, L.A. (2024). Kryzovyi reinzhynirynh biznes-protsesiv yak suchasnyi metod zabezpechenni yakosti turystychnykh posluh [Crisis reengineering of business processes as a modern method of ensuring the quality of tourist services]. *Ekonomichni visnyk Dniprovskoi politekhniki*, no. 1, pp. 22–33. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/85.022> (in Ukrainian)
9. Matviichuk, L., Zhadko, O., & Shtanko, O. (2025). Osoblyvosti zastosuvannia innovatsiinykh instrumentiv u stratehichnomu upravlinni rehionalnymi turystychnymi destynatsiiamy [Peculiarities of using innovative tools in strategic management of regional tourist destinations]. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, no. 8, pp. 137–150. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-8-137-150> (in Ukrainian)
10. Yukhnovska, Yu. (2021). Vplyv rozvytku turystychnoi haluzi na navkolyshnie seredovyshe [The impact of tourism development on the environment]. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry*, no. 1-2(3-4), pp. 25–33. DOI: [https://doi.org/10.24025/2708-4949.1-2\(3-4\).2021.241467](https://doi.org/10.24025/2708-4949.1-2(3-4).2021.241467) (in Ukrainian)
11. Barvinok, N. (2022). Vplyv hlobalnykh bezpekovykh faktoriv na rozvytok mizhnarodnoho turyzmu v Ukraini [The influence of global security factors on the development of international tourism in Ukraine]. *Věda a perspektyvy*, no. 4(11), pp. 139–151. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-4\(11\)-139-151](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-4(11)-139-151) (in Ukrainian)
12. Kozhukhivska, R.B., & Tymchuk, S.V. (2023). Bezpekova diialnist u sferi turyzmu ta rekreatsii v Ukraini: analitychni ohliad [Security activities in the sphere of tourism and recreation in Ukraine: analytical review]. *Ekonomika i suspilstvo*, no. 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-43> (in Ukrainian)
13. Bashchak, M.M. (2022). Vplyv heopolitychnoi nestabilnosti na rozvytok turyzmu [The impact of geopolitical instability on tourism development]. *Industriia turyzmu i hostynnosti v Tsentralnii ta Skhidnii Yevropi*, no. 5, pp. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.36477/tourismhospcee-5-1> (in Ukrainian)
14. Bezuhla, L.S., Smiesova, V.L., & Bessonova, A.V. (2024). Tsyfrovii stratehii dlia pidvyshchennia konkurentospromozhnosti zakladiv hostynnosti [Digital strategies for increasing the competitiveness of hospitality establishments]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 89, pp. 224–230. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.89-39> (in Ukrainian)
15. Huzar, U.Ye. (2025). Bezpekovi chynnyky rozvytku industrii hostynnosti rehionu u pislavoiennyi period [Security factors in the development of the hospitality industry of the region in the post-war period]. *Pidpriemnytstvo i torhivlia*, no. 46, pp. 43–50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2025-46-5> (in Ukrainian)
16. Herasyenko, T., Omelianenko, D., & Kuvavina, V. (2024). Vyklyky ta perspektyvy zaluchennia investysii u turystychnu sferu Ukrainy v povoiennyi period [Challenges and prospects for attracting investments in the tourism sector of Ukraine in the post-war period]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, no. 12, pp. 20–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2024-12-3> (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 22.04.2026

Дата прийняття статті: 11.05.2026

Дата публікації статті: 25.05.2026